

de-porte. De vroegere burgemeesters- en schepenkamers hebben een rijk aanzien, dat echter te danken is aan de plafondschilderingen en schoorsteenstukken benevens in het eerstgenoemde vertrek geschilderde behangsels; hun vooral in het eerste geval weinig beteekende decoratieve opbouw bestaat slechts uit een laag lambris, den eenvoudigen schoorsteen waarbij gebogen posten de kap dragen, en de omraming van het zolderstuk, aan welks aspect de ligging in een ondiepe koof ten goede komt.

Deze soberheid en ornamentale armoede beteekende tenslotte het einde der totdien gebruikelijke klassicistische vormgeving, vroeg als het ware om nieuwe geleedende en siervormen.

Evenals de decoratieve vormen evolueerde sinds de veertiger jaren der 17e eeuw de indeeling van het Hollandsche of althans het Amsterdamsche woonhuis van beteekenis. Viel men vroeger in den letterlijken zin des woords met de deur in het (voor-)huis, nu zag men hier en daar een indeeling, waarbij de vertrekken door vestibules, gangen en vrij ruime trappenhuizen op architectonisch meer bevredigende wijze werden verbonden. Men stelt zulks gewoonlijk op rekening van de architecten Justus en, vooral, Philips Vingboons, die tusschen de jaren 1640 en 1670 talrijke huizen bouwden voor vermogende Amsterdammers. Onuitgevoerde ontwerpen van Adriaan Dortsman uit 1666 in het Rijks-prentenkabinet te Leiden voor een stadshuis en een buitenhuis van burgemeester Jan Six, den bekenden beschermer van Rembrandt, zijn echter in vele opzichten, en niet het minst wat het plan aangaat, geavanceerder dan de huizen van Vingboons. De tijd was dus, ook zoo beschouwd, rijp voor veranderingen.

Het nieuwe kwam, toen eenerzijds de herroeping van het Edict van Nantes in 1685, anderzijds toch ook de hofstaat van Willem III en in navolging daarvan de leefwijze der grooten uit zijn omgeving, vele Fransche kunstenaars en ambachtslieden naar Holland deden trekken.

Door hun komst maakte de in decoratieven zin architectonisch-gerichte Lodewijk XIV stijl met zijn rijkdom aan motieven en vormen zich meester van elk in aanmerking komend terrein der vaderlandsche kunst, in het bijzonder van het binnenhuis en zijn onderdeelen. De rijke burgerij zal allengs met behulp der opgestapelde en vooral uit de Oost nog steeds toestroomende rijkdommen haar huizen laten vernieuwen of nieuw-inrichten voor de zoo rijke mogelijkheden biedende modieuze Fransche stijlen.

De Franschman Daniël Marot, de hofarchitect van den koning-stadhouder, die als de leidende figuur bij de invoering van den Lodewijk XIV stijl ten onzent is te beschouwen, vereenigde in zijn persoon op gelukkige wijze de hier te lande gewenschte kundigheden. Hij kende als zoon van den vermaarden architect een architectuurgraveur Jean Marot beter dan wie ook de vele grandiose Fransche bouwwerken uit de voorgaande decenniën. Dit gaf onwillekeurig zijn eigen scheppingen een trek van grootschheid en van soepel-